

Aan de Griffie van de gemeente West-Betuwe

Datum 17 februari 2025
Uw kenmerk
Ons kenmerk 1628-29024
Onderwerp Reactie Zienswijze Kaderbrief Programmabegroting 2026 van het Regionaal Archief Rivierenland

Geachte raadsleden, geachte collegeleden,

Hierbij ontvangt u onze reactie op uw brief met als onderwerp 'Zienswijze Kaderbrief 2026 Regionaal Archief Rivierenland', die u heeft toegezonden aan het dagelijks bestuur van het Regionaal Archief Rivierenland.

In uw brief vraagt u ons een aantal scenario's uit te werken waarmee we een verlaging van de gemeentelijke bijdrage kunnen realiseren. Het gehanteerde (financiële) kader bij deze scenario's betreft een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028. Het is hierbij van belang om een eenduidig begrip te hebben van het gestelde kader, en specifiek van de volgende zinssnede: "Een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere gemeentelijke bijdrage vanaf 2028."

Wij hebben dit, mede op basis van het begeleidende schrijven bij een raadvorstel, als volgt geïnterpreteerd: Onze kaderbrief bevat de uitgangspunten voor de Begroting 2026. In deze kaderbrief rekent het RAR met een loonindexatie van 2,7% en een prijsindexatie van 3,3% voor 2026. Deze percentages zijn op de gebruikelijke wijze in overleg met de gemeenten vastgesteld. De zienswijze vraagt het RAR om deze uitgangspunten aan te scherpen en een lagere gemeentelijke bijdrage in de begroting op te nemen. Dit betekent dat na het doorvoeren van de gebruikelijke indexatie een bezuiniging van 1,5%, oplopend naar 3,0%, wordt gevraagd

Bij de uitwerking van de conceptbegroting richten we ons op het in de kaderbrief gepresenteerde scenario, namelijk: een verlaging van gemeentelijke bijdrage door het genereren van meer inkomsten. Dit is tevens één van de suggesties die door sommige gemeenten is meegegeven.

Argumenten bij dit scenario zijn:

- Deze structurele extra inkomsten genereren we door het leveren van aanvullende diensten aan Waterschap Rivierenland. Belangrijk hierbij is dat, net als bij de extra diensten voor de GR-en, deze extra diensten worden uitgevoerd met de huidige bezetting binnen het team, ofwel hier staan geen extra (personeels)kosten tegenover.
- Daarnaast weten we extra inkomsten te genereren met Schatkistbankieren.

- Met deze twee extra inkomsten, verspreid over de jaren 2026-2028, kunnen wij voldoen aan de gestelde kaders zonder aantasting van onze wettelijke taken en met een beperkte impact op onze dienstverlening.
- Scenario's voor bezuinigingen: In de zienswijze op de kaderbrief 2025 heeft u reeds een beroep gedaan op de GR-en om te bezuinigen. Het RAR heeft toen al, met ingang van begrotingsjaar 2025, een structurele bezuiniging doorgevoerd ter hoogte van ca. € 29.300, wat neerkomt op ca. 1,0%.

Verdere bezuinigingen zijn niet meer te realiseren zonder afbreuk te doen aan wettelijke taken. Ter toelichting: In 2022 heeft het RAR, op verzoek van een gemeente, onderzoek gedaan naar de wettelijke en niet-wettelijke taken van het RAR. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de verdeling van de bijdrage per inwoner/lasten (grosfweg) als volgt is: 97 tot 98% voor de wettelijke taken en 2 tot 3% voor de bovenwettelijke taken.

Deze bovenwettelijke taken maken echter wel onderdeel uit van onze doelstelling als GR en geven expliciet invulling aan onze rol als regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis. Met een relatief geringe bijdrage weten we, dankzij onze expertise, veelvuldig in aanmerking te komen voor (rijks)subsidies die worden ingezet voor zowel onze wettelijke als bovenwettelijke taken.

Bezuinigingen op de bovenwettelijke taken leveren zodoende niet alleen een zeer beperkt financieel voordeel op, maar leiden tegelijkertijd tot een significant kwaliteitsverlies in de dienstverlening en de rol die het RAR speelt in de regio.

Op basis van onze kennis en expertise adviseren wij om bezuinigingen op bovenwettelijke taken met grote terughoudendheid te overwegen.

Dankzij onze inzet zijn er de afgelopen jaren subsidies voor de wettelijke taken binnengehaald ter hoogte van ca. € 230.000. Voor bovenwettelijke taken (zoals erfgoededucatie) zijn de afgelopen jaren, middels het Cultuur- en Erfgoedpact, Regiodeals en andere projecten, subsidies binnengehaald ter hoogte van ca. € 440.000 (deels voor het RAR, deels voor de gehele regio).

Wat betreft de nieuwe Archiefwet en de financiële en personele gevolgen voor het Regionaal Archief Rivierenland, evenals de financiële gevolgen voor de gemeenten, kunnen we melden dat de nieuwe Archiefwet komende week in de Tweede Kamer wordt behandeld. Daarna zullen aanvullende regelingen worden opgesteld, die ons pas meer inzicht zullen geven in de bovengenoemde consequenties.

Wij vertrouwen erop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens Dagelijks Bestuur Regionaal Archief Rivierenland

MBA
Directeur/Streekarchivaris